

SEZNAM PŘÍLOH:

	strana
Příloha č. 1 – Rešerše příkladů vzdělávání k udržitelné dopravě ze zahraničí	45
Příloha č. 2 – Vstupní dotazník – Jak cestuji do školy – žáci	52
Příloha č. 3 – Dotazník zpětné vazby na výukové aktivity – učitelé	54
Příloha č. 4 – Výstupní dotazník – žáci	58
Příloha č. 5 – Obsahový cíl 1 – rozlišování jednotlivých druhů dopravy	59
Příloha č. 6 – Obsahový cíl 2 – vliv dopravy na životní prostředí	61
Příloha č. 7 – Obsahový cíl 3 – Život ve městě, nebo na venkově?	63
Příloha č. 8 – Obsahový cíl 4 – Je možný život bez aut?	65
Příloha č. 9 – Obsahový cíl 5 – Zdravotní stav lidí ve 20. století	73
Příloha č. 10 – Obsahový cíl 6 – Schůze obecního zastupitelstva	75
Příloha č. 11 – Obsahový cíl 7 – Školní cyklojízda	80
Příloha č.12 – Plán začlenění – Standardní výuka	82
Příloha č.13 – Plán začlenění – Projektový den	84
Příloha č.14 – Příklad vyhodnocení vstupního dotazníku žáku ZŠ Vrchlického, Děčín .	85
Příloha č.15 – Příklad vyhodnocení výstupního dotazníku – ZŠ Školní, Chomutov	94

Příloha č.1 - Rešerše příkladů vzdělávání k udržitelné dopravě ze zahraničí

1. Velká Británie

1.1. Výchova zodpovědného cyklisty

Informace jsou k dispozici na: <http://www.bikeability.org.uk/>

- Cyklistická škola pro děti. Program má 3 úrovně a byl zahájen v květnu 2007. Vzhledem k tomu, že je stále ještě v plenkách, není zatím k dispozici na celém území Anglie, ale pouze ve vybraných lokalitách. Stánky poskytují poměrně rozsáhlé informace o programu, a to pro děti, jejich rodiče, širokou veřejnost či učitele. Stránka nabízí návod, jak zapojit do programu "bikeability" celou školu, nabízí různé aktivity, které mohou děti za pomoci dospělých realizovat, např. postavit dopravní hřiště pro nácvik jízdy na kole.

- Stránky dále nabízí interaktivní materiály pro učitele, které mohou být použity v rámci výuky.

- Na první úrovni se školák naučit jezdit na kole a obdrží potvrzení, že je schopen jízdy mimo silnici. Druhá úroveň naučí děti jezdit po komunikacích s nízkým provozem a v závěru obdrží osvědčení, že jsou obeznámeny se základy pravidel silničního provozu a jsou schopny jezdit po méně frekventovaných komunikacích. V rámci absolvování třetí úrovně je dítě obeznámeno s podrobnějšími pravidly silničního provozu a učí se jezdit na frekventovanějších komunikacích. Vzhledem k tomu, že má program 3 různé úrovně, je určen pro děti od předškolního věku až po náctileté. 1. úroveň absolvuje většina dětí do 9 let, 2. úroveň absolvují mezi 10. a 15. rokem a 3. úroveň je určena pro studenty kolem 15. roku.
- Program je sice primárně určen dětem, ale mohou se ho účastnit rovněž dospělí cyklisté, kteří si nejsou na frekventovanějších komunikacích příliš jisti. Do projektu jsou zapojeni rovněž rodiče a dobrovolníci, které zajišťují doprovod dětí při praktických jízdách na různých typech komunikací v běžném provozu.
- Do programu se mohou rodiče přihlásit své děti na různých místech Anglie. Program je rovněž k dispozici jako výukový program, který může být za podpory obecního zastupitelstva rovněž součástí vzdělávacího programu školy. Program pak zajišťují pedagogové a učitelé tělesné výchovy.
- <http://www.britishschoolofcycling.com/> - ukázka, jak je požíván program v praxi

1.2. Jak vést děti k bezpečné cyklistice

pro učitele:

<http://www.bristol.gov.uk/ccm/navigation/transport-and-streets/road-safety/road-safety---cycling-and-walking-to-school/?jsessionid=9B4C33EE47DBD803DE687F23EDBD4632.tcwwwaplaws2>

Stránka zabývající se bezpečným dojížděním do škol na kole. K dispozici je sekce pro rodiče, školy či učitele.

pro učitele:

<http://www.bristol.gov.uk/ccm/content/Transport-Streets/Road-Safety/new-road-safety-pages/teachers.en>

Stránka určená pro učitele. Učitel zde může najít různé materiály pro začlenění cyklistické problematiky do výuky. Materiály jsou rozděleny dle věku dětí. Dále zde jsou k dispozici různé odkazy na další internetové stránky zabývající se problematikou bezpečné cyklistiky či výchovou k bezpečnosti silničního provozu.

pro rodiče:

<http://www.bristol.gov.uk/ccm/content/Transport-Streets/Road-Safety/new-road-safety-pages/parents.en?page=3>

Stránka pro rodiče, kde se můžou seznámit s tím, jak naučit dítě, co všechno by mělo před cestou na kole zkontrolovat. K dispozici je přehledný seznam s tipy. Dále je zde k dispozici návod, jak učit dítě jezdit samostatně na kole v dopravě. K dispozici je opět přehledný seznam tipů, jak postupovat a co vše dítěti říci.

1.3. Interaktivní výchova k bezpečnému pohybu v dopravě

pro učitele: <http://www.dft.gov.uk/think/education/early-years-and-primary/teachers/>

Interaktivní stránka pro učitele s nápady, jak začlenit dopravní výchovu do výuky (pohyb v dopravním provozu jakožto chodec, cyklista, řidič). V části věnované učitelům jsou konkrétní aktivity, které rozvíjejí různé dovednosti. K dispozici je rovněž podrobný popis aktivit včetně pracovních listů a obrázků.

pro rodiče: <http://www.dft.gov.uk/think/education/early-years-and-primary/parents/>

Informace pro rodiče, proč je výchova k uvědomělému pohybu v rámci dopravy důležitá. Na stránce jsou rovněž k dispozici odpovědi na různé dotazy, na které se může dítě zeptat,

jednoduché pracovní listy, které mohou být po vytisknutí použity v domácím prostředí a tak se hravou formou dozvědět něco o bezpečnosti na silnicích. Pracovní listy také nabízejí praktické úkoly, které mohou být prováděny v rámci cesty do školy či na nákup.

1.4. Cyklistická problematika ve výuce jazyků (AJ)

Informace jsou k dispozici na: <http://www.ukstudentlife.com/Travel/Transport/Bicycle.htm>

Vhodné materiály pro výuku cyklistické problematiky v rámci výuky AJ - obecné informace o cyklistice, základní slovní zásoba - popis jednotlivých částí kola, krátký článek věnovaný bezpečné cyklistice či tomu, jak postupovat při ukradení kola.

1.5. Udržitelný rozvoj v rámci života školy (tipy na začlenění do výuky)

Informace jsou k dispozici na:

<http://www.teachernet.gov.uk/sustainableschools/?section=3368&CFID=21966087&CFTOKEN=230bfd8-7d2fe8f2-24>

Stránka určená pro školy, které se chtějí podílet na propagaci udržitelného rozvoje a začlenit rozšíření povědomí o udržitelném rozvoji do výuky. Stránka je napojena na různé instituce zabývající se udržitelným rozvojem a je zde možné najít různé druhy výukových materiálů k této problematice.

(http://www.teachernet.gov.uk/sustainableschools/about/about_detail.cfm?id=117&levelselected=5)

1.6. Jak fungují instituce kolem nás

Informace jsou k dispozici na: <http://kids.direct.gov.uk/>

Na stránkách je rovněž sekce věnovaná dětem. Děti mají možnost se seznámit s tím, jak fungují různé instituce v jejich okolí, a hravou a interaktivní formou se naučit důležité dovednosti občana v demokratické společnosti. Např. dítě klikne na instituci, o které se chce dozvědět více, a pomocí hry se může dozvědět, co všechno se děje na radnici, s čím se může občan obrátit na pracovníky místního zastupitelství, jaká jsou jeho práva, atd. Mezi další instituce, o kterých se může dítě dozvědět, je např. policie, škola, hasičský sbor, knihovna atd.

1.7. Bezpečná cesta do školy (pěšky nebo na kole)

Informace jsou k dispozici na: <http://talesoftheroad.direct.gov.uk/>

Internetová stránka pro školáky, kteří chodí do školy pěšky nebo jezdí na kole. Na stránkách jsou příjemně graficky a vkusnou formou popsány příběhy, které se můžou dětem stát cestou do školy. Stránka je rozdělena na jednotlivé části a každá z částí poskytuje široké spektrum aktivit, kde se dítě hravou formou seznamuje s nástrahami silničního provozu, a to jak v roli chodce, tak cyklisty (typy aktivit: interaktivní hry, omalovánky, hledání 10 rozdílů špatně a dobře vybaveného cyklisty, jak by mělo vypadat správně vybavené kolo, co vše je třeba před cestou zkontrolovat, jednoduchý test, zda dítě zná pravidla silničního provozu, atd.)

- Děti mají možnost se naučit, jak správně přecházet silnice (jednoduchá interaktivní počítačová hra, která učí dítě, že je třeba se před přecházením zastavit, podívat a teprve potom přejít. Pokud se dítě nerozhledne, tak je "přejet" autem a následně se ukáže, jaké konkrétní zdravotní následky nehoda má a jak dlouho se nebude moci dítě účastnit normálního života).
- Další z interaktivních her jsou pravidla silničního provozu pro cyklisty a důležitost správného vybavení. Např. hry: účastník silničního provozu by měl být výhradně barevně označen, atd.

1.8. Interaktivní výuka k bezpečnému pohybu v dopravě

Informace jsou k dispozici na: <http://www.dft.gov.uk/think/education/early-years-and-primary/pupils/>

Stránka určená všem dětem do 10 let, které se chtějí interaktivní formou seznámit s pohybem v dopravě, naučit se správně přecházet silnici, umět rozeznávat dopravní značky, bezpečně jezdit na kole atd. K dispozici jsou obrázky na vymalovávání, pracovní listy a další.

2. Německo

2.1. Mobilně s dítětem a na kole

Informace jsou k dispozici na: www.adfc.de/5282_1

Projekt ADFC **Být mobilní s dítětem a na kole** (Mobil mit Kind und Rad) je zacílen na rodiče dětí. Radí, jak učit své děti bezpečnému pohybu na kole v dopravě. Vedle témat bezpečnosti v provozu jsou na internetu odkazy na praktické návody, poradenství při koupi dětského kola a v neposlední řadě také nabídka „rodinných rallye“, organizovaných ADFC. Na příslušné straně je přiložena asi 40-ti stránková brožura *Být mobilní s dítětem na kole (Mobil mit Kind und Rad)* ve formátu pdf.

2.2. Na nohách do školy – přidej se („Zu Fuß zur Schule- Mach mit“)

Informace jsou k dispozici na: www.vcd.org/vorort/nordost/themen/kinder/

22. října se každý rok v Německu (a nejen v Německu) slaví den „Na nohách do školy“¹. Sousedství "na nohách" zde znamená nejen chůzí, ale i na kole nebo kolečkových bruslích. A do školy mají jít nejen děti, ale i rodiče a učitelé. Od roku 2007 VCD ve spolupráci s další organizací (Deutsche Kinderhilfswerk²) navazují na tento den podporou (informační materiály, zajímavé tipy k akcím) projektového týdne, v němž mohou třídy vytvářet vlastní projekty na dané téma. (Nápady a výsledky těchto projektů jsou zveřejněny na webu pod heslem „Eure Projekte“ (Vaše projekty).

2.3. Kampaň dětské míle

Informace jsou k dispozici na: <http://www.local-climate-protection.eu/zoom2007.html?&L=1>

Kindermeilen-Kampagne rozvinula mezinárodní sdružení klimatu, sdružující evropská města a města v Amazonii (<http://www.klimabuendnis.org/>) v roce 2002 ve spolupráci s VCD, o rok později byly materiály projektu přeloženy do 6 jazyků a kampaň se postupně rozšířila po Evropě. V kampani se propojují témata měkkého cestování a ochrany životního prostředí. Ve formě přístupné dětem předškolního a mladšího školního věku se zde nabízí možnost podílet se na ochraně životního prostředí zvoleným způsobem cestování. Grüne Meilen, tj. „zelené míle“,

---

1 shrnutí v němčině a angličtině - http://www.zu-fuss-zur-schule.de/downloads/zfzs_engl.pdf

2 www.dkhw.de

vytvářejí dětské účastníci akce „každou cestou, která je podniknuta pěšky, na kole, na kolečkových bruslích, autobusem nebo vlakem“.

2.4. Kráčejí autobus

Informace jsou k dispozici na: www.walkingbus.de

Cílem projektu „Walking Bus“ je denní cesta do školy pěšky. Děti samy v doprovodu dospělých zde hrají autobus se zastávkami, pevnou trasou a jízdním řádem. Idea pocházející z Anglie se postupně v Německu stává oblíbenou. A smysl? „Kráčejí autobus je veselý, zdravý a bezpečný způsob, jak se dostat do školy a zpět domů. Při cestě si děti mohou povídat, učit se důležité věci o bezpečnosti na ulici a samostatně poznat své okolí.“

2.5. Výchova mobility v Berlíně

Informace jsou k dispozici na: www.mobilitaetserziehung-berlin.de

Berlínská pracovní skupina byla založena zástupci sdružení ADFC, BUND, FUSS e.V. a VCD, aby koordinovala činnost jednotlivých sdružení v oblasti dopravy a životního prostředí. Dlouhodobý cíl skupiny je „přispět k trvalému zakotvení výchovy v mobilitě v berlínských školách a školkách“. Krátkodobým cílem je široké rozvinutí a propagace dne „Pěšky do školy a do školky“ (22. září). K podpoře akce slouží materiály, které lze stáhnout přímo z webových stránek.³

2.6. Výchova mobility v Hamburku

Informace jsou k dispozici na:

<http://www.hamburger-bildungsserver.de/welcome.phtml?unten=/verkehrserz/welcome.htm>

Webovky na stránkách města Hamburg pod názvem „Mobilitätserziehung in Hamburg - Hamburger Bildungsserver“ jsou určeny výchově v mobilitě a dopravě se zacílením na děti od školkového věku se zaměřením na dopravu po městě na kole a ve veřejné dopravě.

2.7. Cyklorádce

Informace jsou k dispozici na: <http://www.radschlag-info.de/>

---

3 <http://www.mobilitaetserziehung-berlin.de/downloads.htm>

Na projektu **Radschlag** s podtitulem „Informace o kolech – pro školy, školky a sdružení (Infos rund ums Rad – für Schulen, Kindergärten und Vereine) spolupracuje několik subjektů: ACE (Autoclub Europa), Institut pro přirozený sport a ekologii Německé vysoké školy sportu v Kolíně nad Rýnem a Dopravní sdružení Německa (VCD). Projekt je podporován Ministerstvem dopravy.

2.8. Aktivně dětem

Informace jsou k dispozici na: www.aktiv-fuer-kinder.de

Portál pro budoucnost přátelskou k dětem (**Aktiv für Kinder** – Portal für eine kinderfreundliche Zukunft). Tato strana je zacílená na rodiče aktivně vychovávající své děti. I zde lze nalézt další návrhy akcí a příklady k tématu doprava.

2.9. Beiki (Interaktivní výukový program)

Informace jsou k dispozici na: www.beiki.de/

Interaktivní výukový program **Beiki** pro děti ve věku 11–14 let, pro učitele a rodiče. Centrálním tématem je správná jízda v městském provozu, dále je zde objasňována souvislost kolo – prostředí a nechybí zde ani exkurs do dějin jízdy na kole.

Příloha č. 2 – Vstupní dotazník – Jak cestuji do školy – žáci.

Jak cestuji do školy

Tento dotazník ve tvé třídě zjišťuje, jak probíhá cesta dětí ráno do školy a odpoledne domů ze školy. Prosím zakroužkuj správné odpovědi. Kde je potřeba, dopiš odpověď vlastními slovy. Je-li více pravdivých odpovědí, tak zakroužkuj všechny a tu hlavní podtrhni. Děkujeme!

1. Jak se dopravuješ do školy?

- a) veřejnou dopravou + pěšky
b) pouze pěšky
c) na kole
d) autem

2. Jak dlouho ti cesta trvá?

- a) do 10 minut
b) 10 až 20 minut
c) 20 až 30 minut
d) 30 až 45 minut
e) více jak 45 minut

3. Chodíš nebo jezdíš do školy sám nebo s někým? S kým?

- a) sám
b) s rodiči
c) se sourozenci
d) s kamarády nebo spolužáky
e) s někým jiným. Napiš s kým:

4. Co máš na cestě nejraději? (místa a činnosti, popiš stručně proč)

5. Co ti nejvíce vadí? (místa a činnosti, a stručně proč)

6. Chtěl/a by ses do školy dopravovat jinak? A jak?

7. Jak nejčastěji cestuješ ze školy?

- a) veřejnou dopravou + pěšky
b) pouze pěšky
c) na kole
d) autem

8. Jak a s kým obvykle trávíš odpoledne?

e) venku s dětmi

i) v družině

f) venku sám

j) sportuji

g) doma s kamarády nebo sourozenci

k) jinak. Napiš jak:

h) doma sám

9. Jak bys chtěl/a trávit odpoledne po vyučování? Jak by si chtěl/a cestovat?

Příloha č. 3 – Dotazník zpětné vazby na výukové aktivity – učitelé. S.

Zpětná vazba na výukový materiál

Hodící se odpověď zakroužkujte případně dopište. Děkujeme.

Město kde se ZŠ nachází: _____

Název hodnocené aktivity: _____

ČASOVÁ DOTACE

1. Odpovídá navrhovaná časová dotace realu? ANO NE
2. Vaše návrhy na změnu či úpravu časové dotace _____

VĚK ŽÁKŮ

3. Odpovídá navrhovaný věk žáků aktivitě? ANO NE
4. Pokud navrhovaný věk neodpovídá, jaké věkové kategorii by mohla být aktivita určena (prosím specifikujete věk/třídu)? _____

POMŮCKY

5. Jsou v seznamu pomůcek uvedené všechny pomůcky, které jsou potřeba pro provedení aktivity? _____
6. Přidali byste ještě nějaké pomůcky, které by provedení aktivity usnadnily a nejsou uvedeny na seznamu? Jaké _____

INSTRUKCE (METODICKÁ PODPORA)

7. Jsou instrukce pro učitele, jak s aktivitou pracovat, srozumitelné? ANO NE
8. Pokud jsou srozumitelné, je něco co by se dalo k návodu k použití přidat, aby byl ještě srozumitelnější/snáze pochopitelnější/stručnější?
_____

9. Pokud jsou instrukce nesrozumitelné, co by bylo třeba změnit, aby byly instrukce srozumitelné a snadno pochopitelné. _____

CELKOVÁ OBSAHOVÁ STRÁNKA

10. Je obsahově aktivita snadno zařaditelná do výuky? ANO NE

11. Je aktivita zajímavá vzhledem k specifickému zaměření školy (ŠVP)? ANO NE

12. Pokud ne, tak jak by měla být aktivita upravena, aby byla snadno zařaditelná do výuky/ŠVP?

VÝUKOVÉ CÍLE

13. Bylo v rámci aktivity dosaženo výukového cíle? ANO NE

14. Pokud se nepodařilo dosáhnout výukového cíle, tak proč si myslíte, že k tomu nedošlo?

---

15. Není cílů na hodnocenou výukovou aktivitu příliš? ANO NE

16. Pokud ano, tak který z cílů považujete za nejdůležitější.

INFORMACE PRO UČITELE (METODICKÁ PODPORA)

17. Obsahuje aktivita všechny potřebné odborné/podpůrné informace pro provedení výukových aktivit? ANO NE

18. Jaké informace by měli být dodány, aby byl učitel o problematice dostatečně informován?

---

19. Vyhovuje Vám způsob zpracování podpůrných informací? ANO NE

PŘILÍŠ SLOŽITÉ

PŘEHLEDNÉ

NEPŘEHLEDNÉ

NEDOSTATEČNÉ

PŘILÍŠ OBSÁHLÉ

_____

(případně zdůvodněte, dejte příklady, navrhněte řešení) _____

GRAFICKÁ ÚPRAVA

20. Grafická úprava byla přehledná a snadno srozumitelná. ANO NE

21. Grafická úprava by mohla být upravena/vylepšena/změněna – prosím uveďte konkrétní příklady: _____

CELKOVÁ KONCEPCE PROJEKTU

22. Vyhovovala Vám celková koncepce projektu? Úvodní výuková hodina/hodiny a na ní/ně navazující projektová výuka? ANO NE

23. Pokud Vám to nevyhovovalo, jak byste způsob celkového provedení upravili? (např. jednotlivé projekty rozdělit na vyučovací hodiny a zpracovávat projekty v rámci hodiny, propojit s konkrétním učivem, použít aktivity jako praktické procvičování probrané látky v rámci výuky, atd.)

---

24. Je reálné využít všechny navrhované aktivity v rámci výuky jedné školy? ANO NE

25. Pokud ne jaké procento je reálné? _____

26. Jiné připomínky/nápady/změny/úpravy/komentáře:

Děkujeme za čas, který jste vyplnění tohoto dotazníku věnovali.

Příloha č. 4 – Výstupní dotazník – žáci.

Zpětná vazba na vzdělávací aktivity k udržitelné dopravě

Hodící se odpověď zakroužkujte případně dopište. Děkujeme.

Město, kde se ZŠ nachází: _____

Třída: _____

Vzdělávací aktivity o dopravě se mi: líbily nelíbily

Proč se ti aktivity líbily/nelíbily?

Naučil/a ses něco nového a zajímavého? ANO NE

Pokud ano, tak co?

Líbila se ti školní cyklojízda? ANO NE

Co se ti na ní nejvíce líbilo/nelíbilo?

Chtěl/a by ses dozvědět víc informací o problematice dopravy ve městě? ANO NE

V případě, že ano, tak co by tě nejvíce zajímalo?

Děkujeme za čas, který jsi vyplnění tohoto dotazníku věnoval/a.

Příloha č. 5 – Obsahový cíl 1 – rozlišování jednotlivých druhů dopravy.

Výhody a nevýhody dopravních prostředků

NÁVOD K REALIZACI AKTIVITY:

Délka trvání cca: 15-20 minut

Pomůcky: propisovací tužky pro každou skupinu, vytištěné pracovní listy pro každou skupinku

1. rozdělení dětí do menších skupin (cca 3-5)
2. žáci ve skupinkách dostanou za úkol se zamyslet nad výhodami a nevýhodami jednotlivých dopravních prostředků s ohledem na životní prostředí, pohodlnost, dostupnost, cenu, uživatele, případně další parametry.
3. jednotlivé skupiny odprezentují, na co přišli a který z dopravních prostředků je neekologičtější, nejpohodlnější, na provoz nejlevnější, a další 2 nej, která žáci vymyslí sami.
4. učitel kontroluje a případně klade doplňkové dotazy

Ukázka realizace aktivity v rámci cyklistického výletu:

Výhody a nevýhody dopravních prostředků

AUTOMOBIL

+ POZITIVA +

- NEGATIVA -

CHŮZE

+ POZITIVA +

- NEGATIVA -

KOLO

+ POZITIVA +

- NEGATIVA -

VLAK

+ POZITIVA +

- NEGATIVA -

AUTOBUS

+ POZITIVA +

- NEGATIVA -

Nejekologičtější

Nejpohodlnější

Na provoz nejlevnější

Příloha č. 6 – Obsahový cíl 2 – Vliv dopravy na životní prostředí.

Název aktivity	KOLIK KOLEM NÁS PROJEDE DENNĚ AUT
Délka trvání	3x45 minut (+ příprava tabulek min. 1x45 minut výuky)
Doporučený věk	ZŠ, SŠ
Typ výuky	Projektová výuka
Průřezová témata	- Osobnostní a sociální výchova - Výchova demokratického občana - Environmentální výchova
Předměty	- Matematika - Informační a komunikační technologie
Vzdělávací oblasti	- Jazyk a jazyková komunikace - Člověk a jeho svět - Člověk a společnost - Člověk a příroda - Člověk a zdraví
Cíle a dovednosti	- Žák/student získává pozitivní vztah k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti - Žák/student si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti - Žák/student si utváří ohleduplný vztah k přírodě a k hledání možností aktivního uplatnění při její ochraně
Pomůcky	- Předpřipravené tabulky na zaznamenávání dat (tabulky může připravit učitel předem nebo je mohou připravit sami žáci v rámci práce s počítačem)

Krok 1: Učitel vyzve žáky, aby se zamysleli nad tím, kolik kolem nich projede denně aut. A zda využíváme automobily efektivně. Učitel žákům oznámí, že v rámci projektového dne budou počítat auta a jejich obsazenost v okolí školy.

Příklady informací, které mají žáci zjistit:

1. Kolik aut kolem nás denně projede?

2. Kolik aut, cyklistů, nákladních aut, vozů MHD projede kolem naší školy/hlavní křižovatkou ve městě?

3. Kolik pasažérů je průměrně v jednom autě?

Krok 2: Žáci/studenti v rámci zpracování vypočítají, kolik procent aut převáží 1/2/3/4/a více pasažérů, kolik procent z celkového provozu zastupují auta/cyklisté/nákladní auta/MHD/atd. Nutno uzpůsobit věku a matematickým znalostem žáků/studentů.

Krok 3: Reflexe (jak se žákům/studentům aktivita líbila, co se v rámci aktivity naučili nového, jaké měli během aktivity pocity atd.).

Celoškolní projektový den: V rámci Dne země (22. 4.) nebo Dne bez aut (22. 9.) může měření provést část školy nebo celá škola na různých místech města a nakreslit velký plakát s plánem města a zjištěná data do něj potom zanést.

Možné výstupy:

- poster a prezentace na Dni bez aut,
- reportáž z přípravy projektu (fotky + text) v městském zpravodaji, na školních internetových stránkách či ve školním časopise.

Ukázka realizace aktivity:

Analýza dat v rámci hodiny matematiky

Příloha č. 7 – Obsahový cíl 3 – Život ve městě, nebo na venkově?

Název aktivity	ŽIVOT VE MĚSTĚ, NEBO NA VENKOVĚ?
Délka trvání	2x45 - 3x45 minut
Doporučený věk	ZŠ (nižší ročníky SŠ)
Typ výuky	Projektová výuka
Průřezová témata	<ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní a sociální výchova - Výchova demokratického občana - Environmentální výchova
Předměty	<ul style="list-style-type: none"> - Biologie - Zeměpis - Prvouka - Vlastivěda
Vzdělávací oblasti	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk a jazyková komunikace - Člověk a jeho svět - Člověk a společnost - Člověk a příroda - Člověk a zdraví - Umění a kultura
Cíle a dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> - Žák/student získává pozitivní vztah k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti - Žák/student uplatňuje vhodné prostředky komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů a postojů - Žák/student chápe zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody - Žák/student získává základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje - Žák/student si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti - Žák/student si utváří ohleduplný vztah k přírodě a k hledání možností aktivního uplatnění při její ochraně
Pomůcky	<ul style="list-style-type: none"> - Papíry o velikosti plakátu (každá skupina 1 plakát) - Fixy se silným hrotem (ideálně barevné) - Staré časopisy či noviny (např. Katka, Vlasta, Květy atd.)

Krok 1: Učitel se zeptá žáků/studentů, jaký rozdíl vidí mezi životem na vesnici a ve městě. Pak píše na tabuli to, co žáci diktují, a vytvoří tak dva seznamy. Nebo může poprosit 2 žáky, aby na tabuli zaznamenávali, co ostatní řeknou. Následně o výhodách a nevýhodách života ve městě a na vesnici společně diskutují. Učitel podněcuje žáky/studenty k tomu, aby se na výhody i nevýhody snažili dívat komplexně (i na nevýhodě lze někdy najít kladné stránky – např. dojíždění z venkova do města za prací může být nevýhoda, ale výhodou může být fakt, že si člověk během

dojíždění může číst nebo popovídat s kamarádem).

Krok 2: Učitel rozdělí žáky do skupinek po 2 (či více, dle velikosti třídy). Žáci dostanou za úkol vytvořit plakát o velikosti A3 (či větší, záleží na věku žáků, časové dotaci atd.) Na plakátu by se měl objevit rozdíl mezi městem a vesnicí s ohledem na zdraví (zdravotní stav – alergie, rizikové faktory, množství automobilů, délka cyklistických stezek v km/možnosti jízdy na kole, způsob života, životní prostředí – negativní a pozitivní vlivy na člověka, výhody a nevýhody života na vesnici a ve městě).

Krok 3: Reflexe (jak se žákům/studentům aktivita líbila, co se v rámci aktivity naučili nového, jaké měli během aktivity pocity atd.).

JINÁ VARIANTA - SKUPINOVÁ PRÁCE: Učitel rozdělí třídu do 4 skupin a každá skupina pak vytvoří jeden z následujících seznamů:

- výhody x nevýhody života ve městě
- výhody x nevýhody života na venkově

Následně každá skupina vytvoří koláž, která zachycuje to, co žáci/studenti napsali na svůj seznam.

Ukázka realizace aktivity:

Příloha č. 8 – Obsahový cíl 4 – Je možný život bez aut?

Název aktivity	JE MOŽNÝ ŽIVOT BEZ AUT?
Délka trvání	2x45 - 3x45 minut (záleží na délce diskuze)
Doporučený věk	8.-9. třída ZŠ, SŠ
Typ výuky	Standardní výuka, projektová výuka
Průřezová témata	<ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní a sociální výchova - Výchova demokratického občana - Environmentální výchova - Mediální výchova - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Předměty	<ul style="list-style-type: none"> - Občanská výchova
Vzdělávací oblasti	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk a jazyková komunikace - Člověk a jeho svět - Člověk a společnost - Člověk a příroda - Člověk a zdraví - Umění a kultura
Cíle a dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> - Doplnující vzdělávací obory (Dramatická výchova) - Žák/student získává informace k orientaci v aktuálním dění v ČR a ve světě - Žák/student získává pozitivní vztah k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti - Žák/student uplatňuje vhodné prostředky komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů a postojů - Žák/student si utváří ohleduplný vztah k přírodě a k hledání možností aktivního uplatnění při její ochraně - Žák/student si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti - Žák/student získává základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje - Žák/student si vytváří schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
Pomůcky	<ul style="list-style-type: none"> - Sady obrázků - TEXT Je možný život bez aut (počet kopií jednotlivých článků dle počtů žáků/studentů ve skupině) - Papír a psací potřeby

Krok 1: Učitel napíše na tabuli nadpis a otázku:

Alternativy ke společnosti založené na autech jen čekají, až se jich chopíme. Mají tři podoby.

Které to jsou?

Učitel se žáků/studentů zeptá, zda je na otázku napadá odpověď.

Krok 2: Učitel rozdělí žáky/studenty do 3 skupin.

Krok 3: Učitel zjistí, zda žáci/studenti chápou význam slov: *infrastruktura, územní plánování, urbanismus*.

Krok 4: Následně učitel rozdává žákům/studentům ve skupině text. Žáci/studenti mají za úkol si článek přečíst a odpovědět na přiložené otázky.

rok 5: Po přečtení článku žáci/studenti odpoví na níže uvedené dotazy:

- 1. Jaké jsou výhody a nevýhody každého z navrhovaných řešení?*
- 2. Jak by se navrhovaným řešením změnil náš život?*
- 3. Jaké změny navrhuje autor v článku?*
- 4. Byly by dle vašeho názoru navrhované změny změnami k lepšímu, nebo k horšímu? Proč?*
- 5. Co z návrhů v článku můžeme okamžitě realizovat a co by znamenalo nějakou zásadnější, déle trvající změnu?*

Krok 6: Následuje rolová hra (Skupina A – Osobní doprava, Skupina B – Zkvalitnění veřejné dopravy, Skupina C – Změny v projektování měst), kdy se každá skupina snaží prosadit svoji alternativu řešení, argumentuje a reaguje na dotazy a námítky oponentů.

Krok 7: Reflexe (jak se žákům/studentům aktivita líbila, co se v rámci aktivity naučili nového, jaké měli během aktivity pocity atd.).

INFORMACE PRO UČITELE:

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA - Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Dopravn%C3%AD_infrastruktura

Infrastruktura je skupina národohospodářských odvětví, která zajišťují předpoklady pro celkový rozvoj ekonomiky. Sem patří zejména budování dopravního a spojového systému, energetických zdrojů, vodohospodářských zařízení, bytů, škol, zdravotnictví, výzkumných institucí apod. Podle

toho se infrastruktura dělí na ekonomickou (např. dopravní a energetický systém) a sociální (např. zdravotnictví).

Dopravní systém státu (subjektů podnikajících na dopravní infrastruktuře) tvoří v podmínkách ČR veřejná a neveřejná osobní a nákladní doprava. Veřejná doprava je částí dopravního systému, kterou tvoří dopravní podniky, tj. podniky vytvořené za účelem provádění přepravních služeb. Podniky veřejné dopravy mohou podnikat buď v dopravě osobní, nebo nákladní, event. v obou dopravách. Aby infrastruktura pomáhala účinně ekonomickému a sociálnímu rozvoji, musí být budována v předstihu.

Převážně jde o oblast státních investic, neboť kapitálové vklady do infrastruktury jsou značné a návratnost vložených prostředků pomalá. To je obvykle pro soukromý sektor málo přitažlivé a často také nad jeho kapitálové síly a možnosti. Ve státech s tržní ekonomikou jsou uplatněny různé způsoby ekonomického řízení a financování infrastrukturálních odvětví.

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Dopravn%C3%AD_infrastruktura [16.10.2009]

DEFINICE ÚZEMNÍHO PLÁNU

Stručná: Územní plán - Stavebním zákonem určená dokumentace o území obce nebo území velkého územního celku určená k správě a rozvoji území.

Obsáhlejší: Zákon uvádí následující tři definice územního plánování (§1):

- 1) Územní plánování soustavně a komplexně řeší **funkční využití území**, stanoví **zásady jeho organizace** a věcně a časově **koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území**.
- 2) Územní plánování vytváří předpoklady k **zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území**, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek – půdy, vody a ovzduší
- 3) Územní plánování vychází z poznatků přírodních, technických a společenských věd, z vlastních průzkumů a rozborů řešeného území, jakož i z dalších podkladů, které byly pro řešené území zpracovány (§2).

Co všechno patří do územního plánu

Územní plánování má podle zákona (§2) postihovat celkem 12 různých úkolů a činností:

- 1. stanovení limitů využití území (tedy např. maximální možný počet parkovacích míst v prostoru konkrétního náměstí)*
- 2. regulace funkčního a prostorového uspořádání území (např. zákaz budování průmyslových podniků na určitých pozemcích, nebo maximální možná plošná výměra obchodních ploch v konkrétní oblasti)*
- 3. určení nutných asanačních, rekonstrukčních nebo rekultivačních zásahů do území a stanovení způsobu jeho dalšího využití (např. rozhodnutí o zbourání nepoužívaných továrních hal a přerazení uvolněných pozemků do bytové výstavby)*
- 4. vymezení chráněných území, chráněných objektů, oblastí klidu a ochranných pásem, a zabezpečení ochrany všech těchto zvláštních území (týká se např. přírodních parků, památkových zón, prvků územního systému ekologické stability, ochranných pásem apod.)*
- 5. určení zásad a podmínek pro věcnou a časovou koordinaci místně soustředěné výstavby jednoho nebo více stavebníků (týká se oblastí, kde se předpokládá současná výstavba několika rozsáhlých objektů – např. průmyslové zóny nebo nově vznikající části měst a obcí)*
- 6. posouzení a hodnocení územně-technických důsledků připravovaných staveb a jiných opatření v území a navržení nezbytného rozsahu staveb a opatření, které podmiňují jejich plné využití (např. hodnocení vlivu dopravy, kterou vyvolá výstavba nových obchodních nebo výrobních center, a zajištění dostatečné kapacity silnic a parkovišť)*
- 7. řešení umístění staveb, stanovení územně-technických, urbanistických a architektonických zásad pro jejich projektové řešení a realizaci (úřad může podrobně definovat žádoucí výstavbu v konkrétních oblastech – zejména pokud jde o památkově chráněné území, přírodní oblast atp.)*
- 8. navržení využití zdrojů a rezerv území pro jeho společensky nejefektivnější urbanistický rozvoj (např. kumulace výrobních aktivit do průmyslových zón, aby továrny tolik nezatěžovaly svými bezprostředními vlivy obyvatele)*
- 9. vytváření podkladů pro tvorbu koncepcí výstavby a technického vybavení území (např. trasování sítí, různých koridorů a ochranných pásem)*
- 10. navržení pořadí výstavby a využití území*

11. navržení územně-technických a organizačních opatření nezbytných k dosažení optimálního uspořádání a využití území

12. vymezení území dotčených požadavky na ochranu obyvatelstva (např. zákaz výstavby v povodňových pásmech)

zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Azemn%C3%AD_pl%C3%AInov%C3%AIn%C3%AD [16.12.2009]

Urbanismus je architektonická disciplína, jejímž cílem není navrhovat jednotlivé domy, ale projektovat sídelní útvary (města, vesnice) jako funkční a vyvážené celky. Zabývá se tvorbou a regulací vývoje měst, venkovského osídlení a krajiny. Usiluje o směřování k optimálnímu vývoji sídelních struktur, harmonickému uspořádání území, udržení ekologické rovnováhy a ochraně kulturního dědictví s cílem zajištění setrvalého rozvoje.

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Urbanismus> [16.12.2009]

SKUPINA A - Osobní volba

Pro mě je prvním krokem k ukončení auto-kultury přestat jezdit autem. Mnoha vlastníkům aut to přijde jako radikální a nemožné, ale není to tak těžké. Vyžaduje to jen trochu plánování, kde bydlet a kde pracovat. Nejlépe ve městě nebo hustě osídlením předměstí, kde jezdí hromadná doprava, kde máte práci a základní služby (potravin, poštu atd.) tak blízko, že se k nim dostanete pěšky nebo na kole. Nemít auto má řadu výhod. Především ušetříte 75 000 Kč ročně za koupi a údržbu vozu. Když bydlíte poblíž pracoviště, ušetříte ročně stovky hodin, které byste jinak strávili v autě. Díky tomu máte spoustu volného času na jiné věci. Tím, že musíte každý den kousek ujít nebo ujet na kole, se udržujete v kondici a naučíte se efektivněji zvládat cesty mimo domov. A konečně tím, že sami jezdíte hromadnou dopravou, ji můžete lépe prosazovat, protože mnohem lépe víte, jak funguje a jak by se dala vylepšit. Když auto nezbytně potřebuji, půjčím si ho. Za ty tisíce dolarů, které každoročně ušetříte tím, že auto nevládníte, si ho můžete pronajmout opravdu mnohokrát. V Evropě, Kanadě i USA se často zakládají „autokluby“, v nichž si několik lidí koupí a používá společně jedno auto. Existují i „spolky sdílených aut“, kdy se více lidí dělí o několik vozů.

Zdroj článku: SINGER, A. KariAUTury, PRAHA : Carbusters Press, 2006.

1. *Jaké jsou výhody a nevýhody navrhovaného řešení?*
2. *Jak by se navrhovaným řešením změnil náš život?*
3. *Jaké změny navrhuje autor v článku?*
4. *Byly by dle vašeho názoru navrhované změny změnami k lepšímu, nebo k horšímu? Proč?*
5. *Co z návrhů v článku můžeme okamžitě realizovat a co by znamenalo nějakou zásadnější, déle trvající změnu?*

SKUPINA B - Zkvalitnění veřejné dopravy

Druhým krokem k omezení jízdy autem je budování lepší veřejné dopravy. Jak už jsem říkal, problém přesouvání tisíců lidí za prací do centra města a zpátky na předměstí nelze vyřešit

dálnicemi, kde jeden pruh dokáže přemístit nejvýše 1500 osob za hodinu. Jediná kolej městské dopravy naproti tomu dovede za hodinu přepravit 40 000 až 50 000 osob a v centru budou navíc bez aut... takže nebudou potřebovat parkovací místa!¹ Veřejná doprava navíc zdaleka tolik neničí lidské a přírodní prostředí v místech, kudy prochází. Dokonce i autobusy jsou oproti autům obrovským zlepšením. Jediný autobus má kapacitu 25-50 osobních automobilů. Když se na městské dálnici vyhradí jeden trochu širší pruh autobusům, může jím projíždět 400-800 autobusů za hodinu. Kapacita tohoto pruhu se tak zvýší na 20 000 osob za hodinu, namísto nejvýše 4500, které dokážou přepravit auta.² Ale nedovolme stavitelům dálnic přesvědčit nás, že se musí stavět další pruhy pro autobusy. Namísto toho je třeba přeměnit stávající pruhy na autobusové. Projekty veřejné dopravy by obecně měly ubírat prosto autům. Jinak totiž budeme nabízet alternativy jako doplňky k systému založenému na autech, a nedojde tak k jeho zásadní změně.³ Bývalá čtyřproudová hlavní třída tak může poskytnout prostor dvoukolejné příměstské železnici a počet jízdních pruhů pro auta (a tím i počet aut) se zároveň sníží na polovinu.

¹⁻²- Robert A. Caro, *The Power Broaker*. New York: Vintage Books, 1974, s. 901, 945.

³-Randy Ghent, „Thoughts on Induced Traffic and Public Space“. Vyšlo v časopise *Car Busters* č. 10, s. 25.

Zdroj článku: SINGER, A. KariAUTury, PRAHA : Carbusters Press, 2006.

1. Jaké jsou výhody a nevýhody navrhovaného řešení?

2. Jak by se navrhovaným řešením změnil náš život?

3. Jaké změny navrhuje autor v článku?

4. Byly by dle vašeho názoru navrhované změny změnami k lepšímu, nebo k horšímu? Proč?

5. Co z návrhů v článku můžeme okamžitě realizovat a co by znamenalo nějakou zásadnější, déle trvající změnu?

SKUPINA C - Změny v projektování měst

Třetím krokem jsou zásadní změny v projektování měst. Aby hromadná doprava fungovala, musí existovat „masa“ – určitá hustota obyvatelstva. Pěší obce a veřejná doprava jsou na sobě vzájemně závislé. Aby do obytné čtvrti mohl zajíždět autobus, musí tu být alespoň 10 rodinných domů na hektar. V obchodní čtvrti je minimálně 0,48 milionu m² prodejní plochy. Tramvaj potřebuje alespoň 23 bytových jednotek na hektar nebo 2 miliony čtverečních metrů prodejní plochy.¹ Abychom dosáhli této hustoty, musíme „doplnit“ předměstí, tj. dostavět nové domy a povolit výstavbu bytovek o třech nebo čtyřech bytech; musíme také vytvořit malá městská centra, uzly hromadné dopravy, neboli výstavbu orientovanou na veřejnou dopravu. K tomu všemu potřebujeme dobré zákony v oblasti územního plánování.

Územní plánování má na veřejnou dopravu nesmírný vliv. Kromě zvyšování hustoty obyvatel může plánování smíšených území umožnit umisťovat pracovní místa a prodejní prostory do blízkosti obydlí, čímž se práce a základní vybavenost přiblíží k bydlišti a sníží se potřeba cestování. V přelidněných městech dobré územní plánování naopak zajišťuje, že výstavba nevytlačí infrastrukturu veřejné dopravy (a dalších služeb).

¹ Boris S. Pushkarev, Jeffrey M. Zupan, „Public Transport and Land Use Policy“. Indiana University Press, 1977, s. 185-188.

Zdroj článku: SINGER, A. KariAUTury, PRAHA : Carbusters Press, 2006.

1. Jaké jsou výhody a nevýhody navrhovaného řešení?

2. Jak by se navrhovaným řešením změnil náš život?

3. Jaké změny navrhuje autor v článku?

4. Byly by dle vašeho názoru navrhované změny změnami k lepšímu, nebo k horšímu? Proč?

5. Co z návrhů v článku můžeme okamžitě realizovat a co by znamenalo nějakou zásadnější, déle trvající změnu?

Příloha č. 9 – Obsahový cíl 5 – Zdravotní stav lidí ve 20. století.

Název aktivity	ZDRAVOTNÍ STAV LIDÍ VE 20. STOLETÍ
Délka trvání	1x45 minut
Doporučený věk	ZŠ, SŠ
Typ výuky	Standardní výuka
Průřezová témata	<ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní a sociální výchova - Výchova demokratického občana - Environmentální výchova - Mediální výchova
Předměty	<ul style="list-style-type: none"> - Přírodověda - Vlastivěda - Prvouka - Biologie - Občanská výchova
Vzdělávací oblasti	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk a jazyková komunikace - Člověk a jeho svět - Člověk a společnost - Člověk a příroda - Člověk a zdraví - Doplnující vzdělávací obory (Dramatická výchova)
Cíle a dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> - Žák/student užívá jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace - Žák/student chápe zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody - Žák/student získává základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje - Žák/student se učí samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů) - Žák/student hledá paralely mezi minulými a současnými událostmi
Pomůcky	<ul style="list-style-type: none"> - Psací potřeby a papír - Velký papír (A3 nebo větší)

Krok 1: Učitel napíše na tabuli slova *zdravotní stav* a zeptá se žáků/studentů, na čem všem závisí náš zdravotní stav. Co vše musí člověk udělat pro to, aby měl zdravý životní styl, a co člověk dělá (nebo spíš nedělá), když žije nezdravým životním stylem? Učitel by měl žáky navést i k tomu, že když člověk celý život a všude jezdí autem a nechodí pěšky, tak znečišťuje prostředí a neprospívá to jeho zdraví.

Krok 2: Na základě předchozí skupinové diskuze učitel rozdělí žáky/studenty do dvou skupin; jedna skupina dostane za úkol vytvořit životní příběh člověka, který žije s autem, a druhá skupina vymyslí příběh člověka, který celý život auto nemá.

Krok 3: Žáci/studenti příběh napíší na velký papír. **NEBO Krok 3:** Skupiny si navzájem řeknou příběh, který vymyslely, a to tak, že každý žák/student ve skupině řekne část příběhu (např. 2 věty)

Možný výstup:

- poster s příběhem (možno doplnit obrázky) pro Den bez aut
- každý žák/student může vymyslet a napsat svůj vlastní příběh a pak může být vytvořen sešit/“kniha“ všech příběhů/příběhy mohou být zveřejněny na stránkách školy
- skupiny mohou příběh zdramatizovat a předvést na Dni bez aut (dramatizace – vypravěč + dvě skupiny žáků/studentů, každá skupina převypráví příběh, vypravěč udělá úvod, spojnicí mezi každým příběhem a závěr)

Příloha č. 10 – Obsahový cíl 6 – Schůze obecního zastupitelstva

Název aktivity	SCHŮZE OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA
Délka trvání	cca 2x45 minut (dle počtu žáků/studentů ve třídě)
Doporučený věk	8.-9. třída ZŠ, SŠ
Typ výuky	Standardní výuka; projektový den
Průřezová témata	<ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní a sociální výchova - Výchova demokratického občana - Environmentální výchova - Mediální výchova - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Předměty	<ul style="list-style-type: none"> - Občanská výchova - Společenské vědy
Vzdělávací oblasti	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk a jazyková komunikace - Člověk a jeho svět - Člověk a společnost - Člověk a příroda
Cíle a dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> - Doplnující vzdělávací obory (Dramatická výchova) - Žák/student získává informace k orientaci v aktuálním dění v ČR - Žák/student získává pozitivní vztah k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti - Žák/student uplatňuje vhodné prostředky komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů a postojů - Žák/student zaujímá a obhajuje vlastní postoje a učí se přiměřeně obhajovat svá práva - Žák/student se učí samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích
Pomůcky	<ul style="list-style-type: none"> - vytisknuté a rozstříhané kartičky jednotlivých rolí - popis průběhu schůze (nakopírované a rozstřížené, 1 ks pro každého nebo do dvojice/skupiny)

Krok 1: Viděli již studenti někdy záznam nebo přímý přenos z jednání v poslanecké sněmovně? Kdo je poslanec? Co se vlastně v poslanecké sněmovně děje? Co se tam projednává? Má město poslaneckou sněmovnu? Městské/Obecní zastupitelstvo - co to je, kdo v něm je, co se tam děje, o čem se rozhoduje...

CO TO JE PARLAMENT?

Parlament je sbor, shromáždění volených či nevolených zástupců příslušné administrativní územní jednotky, ať už je to stát, svazek států, spolková země státu. Původní význam tohoto slova ve francouzštině je prostě mluvení, rozprávačka, rozhovor (parler je francouzsky mluvit). Význam zastupitelský sbor dostalo slovo parlament až v anglickém prostředí.

*Parlament rozhoduje v hlasování, pro některá (důležitá) usnesení nestačí prostá nadpoloviční většina, ale většina kvalifikovaná. Souslovím **kvalifikovaná většina** se v českém ústavním řádu označuje shoda více než 60%, tedy více než tři pětiny ze všech zvolených poslanců a senátorů Parlamentu ČR.*

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Parlament> [16.12.2009]

***Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky** (zkr. **PSP ČR, PS PČR**), běžně zkráceně **Poslanecká sněmovna**, je dolní komora Parlamentu ČR. Má 200 poslanců volených na 4 roky podle poměrného systému. Poslanecká sněmovna vznikla k 1. lednu 1993 přejmenováním dosavadní České národní rady.*

Sídlo sněmovny se nachází ve Sněmovní ulici na Malé straně v Praze.

Sněmovna je usnášeníschopná při třetinovém kvóru (67 poslanců) nadpoloviční většinou. Kvalifikované většiny jsou 101 poslanců (např. přehlasování prezidentského veta či vyslovení nedůvěry vládě) a 120 hlasů (přijetí ústavního zákona, ratifikace (=potvrzení, schválení) některých mezinárodních smluv).

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Poslaneck%C3%A1_sn%C4%Bmovna [16.12.2009]

ROLE - KDO JSOU A CO DĚLAJÍ?

***STAROSTA/KA** - je v Česku nejvyšší představitel místní samosprávy – městské nebo obecní (případně zastupitelstva městské části či městského obvodu, pokud existují). Vykonává obecní správu a zastupuje obec navenek. Starostu volí zastupitelstvo obce. Ve statutárních městech se tato funkce nazývá primátor. Práva a povinnosti starosty jsou upraveny zákonem číslo 128/2000 Sb. o obcích.*

U starých Slovanů byli starostové správci společného majetku rodu. Termín starosta se občas rovněž používá v některých spolcích jako funkce analogická k předsedovi.

Ve středověku se starostovi říkalo rychtář.

***MÍSTOSTAROSTA/KA** – zastupuje starostu.*

***RADNÍ/ZASTUPITEL/KA** - městská rada je v systému místní samosprávy orgán volený zastupiteli města ke správě města či obce. Jednotliví radní většinou mají na starost různé oblasti (finance, rozvoj, kulturu aj.), jejich rozhodnutí však většinou musí schválit hlasováním zastupitelstvo. V městské radě je zahrnut také starosta a jeho zástupce/zástupci.*

***ZAPISOVATEL/KA** – zapisuje vše, co je v rámci jednání městské rady řečeno, obzvláště*

výsledek debaty.

Krok 2: Třída uspořádá pod vedením učitele TŘÍDNÍ ZASTUPITELSTVO (simulování průběhu schůze na městském/obecním zastupitelstvu)

ZADÁNÍ ÚKOLU:

*Třídní zastupitelstvo se sešlo, aby projednalo usnesení o **XXX**. Schůzka má svá přísná pravidla, která je třeba respektovat, aby došlo v daném čase k rozhodnutí. Každý ze zúčastněných by měl vyjádřit svůj názor a závěrečné usnesení by mělo být odsouhlaseno v ideálním případě všemi zúčastněnými nebo aspoň převážnou většinou.*

Krok 3: Žáci/studenti si vylosují kartičky s rolemi a rozdají si popisy průběhu schůze, dále postupují podle nich.

Krok 4: Reflexe (jak se žákům/studentům aktivita líbila, co se v rámci aktivity naučili nového, jaké měli během aktivity pocity atd.)

ZADÁNÍ ÚKOLU:

Třídní zastupitelstvo se sešlo, aby projednalo usnesení o **XXX**. Schůzka má svá přísná pravidla, která je třeba respektovat, aby došlo v daném čase k rozhodnutí. Každý ze zúčastněných by měl vyjádřit svůj názor a závěrečné usnesení by mělo být odsouhlaseno v ideálním případě všemi zúčastněnými nebo aspoň převážnou většinou.

Starosta + místostarostové: Předseda přivítá všechny účastníky schůzky a oznámí jim program jednání, poprosí je o dodržování časových limitů, tak aby se na konci schůzky mohli shodnout na závěrečném usnesení. Předseda oznámí čas, kdy bude schůze ukončena. Předseda přednese návrh a předloží veškeré potřebné informace pro rozhodování a diskuzi. Předseda vyzve zúčastněné k diskuzi. Jednotliví účastníci se budou do diskuze hlásit zvednutím ruky.

Radní: Každý z členů zasedání se zamyslí nad tím, zda s návrhem předsedy souhlasí, či nesouhlasí, a připraví si případně příspěvek, s čím nesouhlasí a jak by se návrh měl upravit, aby s ním souhlasit mohli. Předseda hlídá čas, aby byl dostatek času pro volbu a úpravu návrhu. (Úprava: účastníci zasedání mohou být rozděleni do dvou skupin, těch kdo jsou pro a těch kdo jsou proti. Po přednesení návrhu se skupina *pro*

domluví, jak bude návrh podporovat, jaké argumenty zmíní, a skupina *proti* vymyslí argumenty, které přednese proti návrhu. Obě skupiny mají za úkol dojít ke kompromisnímu řešení.)

Zapisovatel: Zaznamenává veškeré důležité návrhy a připomínky, aby je mohl na závěr diskuze všem zúčastněným přednést a zopakovat.

Starosta + místostarostové: Hlídají čas určený pro diskuzi, když se čas blíží ke konci, upozorní diskutující, že zbývá 5 minut. Po vypršení času určeného pro diskuzi poprosí zapisovatele, aby shrnul vše důležité, co zaznělo, a všichni společně zapracují do návrhu navrhované změny. Na závěr proběhne hlasování.

starosta/ka	starosta/ka
místostarosta/ka	místostarosta/ka
radní	radní
radní	radní
radní	radní
radní	radní
radní	radní
zapisovatel/ka	zapisovatel/ka

Příloha č. 11 – Obsahový cíl 7 – Školní cyklojízda.

Jak připravit školní cyklojízdu?

Pokud se škola rozhodne uspořádat v rámci Dne bez aut dojížděku žáků/studentů do školy na kole (popřípadě docházku pěšky), je třeba předem myslet na mnoho věcí. Následující seznam by měl být nápomocen v tom, aby se na něco nezapomnělo.

Příprava dojížděky

- trasa: odkud a kam se pojede (zahrnuje zmapování hlavních dojížděkových směrů a výběr sběrných míst žáků)
- dopis pro rodiče, který jim představí cyklojízdu
- dopis obsahuje návratku potvrzující účast dětí
- zajištění parkování kol u školy
- zajištění doprovodné služby, to znamená dospělých osob označených reflexními vestami, jedoucích v čele a na konci pelotonu a hlídkujících na příjezdových komunikacích; můžou to být
  - o učitelé
  - o rodiče
  - o městská policie
  - o dobrovolníci
- konzultace s městskou policií a odborem dopravy na městském úřadě
- rozmyšlení jak se děti dostanou zpět domů

Průběh a organizace:

- sběr žáků na sběrných místech v domluveném čase (např. 7:00 hod) nebo společný sraz před školou (záleží na typu cyklojízdy)
- jízda pelotonu v doprovodu učitelů/rodičů/policie
- doprovodný program/další aktivity projektového dne
  - o debata o tom, jaká byla jízda, jaké byly problémy, nebezpečná místa
- bezpečný návrat domů

Doprovodný program v rámci Dne bez aut – další návrhy

- výstava projektů realizovaných v předchozích týdnech/měsících v rámci vyučování
- debata s politikem, úředníkem, odborníkem na téma udržitelná doprava
- debata s každodenním cyklistou
- promítání, přednáška

Propagace:

- informace na webu školy
- plakáty, letáčky – aktivita pro studenty
- informace v regionálních médiích
- informace na nástěnkách v prostorách školy

Materiální zabezpečení:

- reflexní prvky - reflexní vesty, pásy nebo trička
- materiál na propagaci (např. plakáty, letáky)
- stojany na kola (v případě, že škola nedisponuje větším množstvím stojanů, používáme mobilní zátarasy, které běžně nabízejí firmy provozující dopravní značení)

Příklady dlouhodobých aktivit a opatření:

- instalace bezpečných stojanů na kola
- školení žáků, jak bezpečně jezdit na kole
- určení problematických míst na cestě

Příloha č.12 – Plán začlenění – Standardní výuka.

Plán realizace začlenění vzdělávacích aktivit

Český jazyk

fejeton, vyprávění nebo popis:

- Cesta do školy
- Příběh k ilustraci Cykloman nebo cyklowoman

Anglický jazyk

- Bikeparts
- A bikeride to school
- Bicycle safety and manners

Občanská výchova

- Schůze obecního zastupitelstva
- Dotazníkové šetření (celoroční projekt 9. ročníků)

Zeměpis

Powerpointová prezentace na téma doprava:

- Co to je, způsoby dopravy, výhody a nevýhody různých způsobů dopravy
- Rozdíly mezi městem a vesnicí

Biologie

- Zdravotní stav lidí ve 20. století
- Boj proti hluku

Výtvarná výchova

- Navrhni cyklistickou helmu
- Cykloman nebo cyklowoman
- Navrhni cyklistické tričko
- Navrhni informační kampaň

Fyzika/Matematika

- Měření rychlosti aut, která jezdí kolem školy
- Kolik kolem nás projede denně aut

Dějepis

- Proměny města v čase
- Co si pamatují pamětníci

Chemie

- Kolik CO₂ vyprodukuje jedno auto (výfukové plyny, emise)
- Životní prostředí města

Informatika

- Zpracování získaných dat - příprava grafů a tabulek k dotazníkům
- Příprava prezentací

Příloha č.13 – Plán začlenění – Projektový den.

Příklad plánu projektového dne

6. třídy

- **Výtvarná výchova** – návrh plakátu pro Den bez aut
- **Ekologická výchova a matematika** - Kolik kolem nás projede denně aut?
- Reflexe projektu
- Presentace projektu

7.třídy

- **Angličtina** - Vocabulary – Bike parts
- **Zeměpis** – Kudy spolu bezpečně do školy na kole?
- **Výtvarná výchova** - Cykloman a cyklowoman
- Reflexe projektu
- Presentace projektu

8. třídy

- **Angličtina** – Bicycle safety & manners
- **Angličtina** - A bikeride to school
- **TV** - návštěva fitness centra spinning + Zdravá cyklistika (žáci předem zpracují návrhy na rozcvičky)
- Reflexe projektu
- Presentace projektu

9. A

- **Zeměpis** - Život ve městě a na vesnici
- **Biologie** - Život s automobilem a bez
- **Biologie** - Zdravotní stav lidí ve 20. století
- Reflexe projektu
- Presentace projektu

9. B

- **Matematika** - Kolik místa dnes zabírají auta?
- **Občanská výchova** - Do školy na kole/ schůze školní rady/
- **Zeměpis** - Kudy spolu bezpečně do školy na kole?
- Reflexe projektu
- Presentace projektu

Příloha č. 14 – Příklad vyhodnocení vstupního dotazníku žáku ZŠ Vrchlického, Děčín.

Celkový počet respondentů - 171

Q1: Znění otázky: „**Jak se dopravuješ do školy?**“

Znění odpovědi	Počet výskytu (bez zohlednění kombinací možností)	
a) veřejnou dopravou + pěšky	89	
b) pouze pěšky	66	
c) na kole	1	
d) autem	43	
Kombinace odpovědí	Počet výskytu (se zohledněním kombinací možností)	Procenta z celkového počtu odpovědí (se zohledněním kombinací možností)⁴
Pouze a)	73	42,7
Pouze b)	54	31,6
Pouze c)	0	0
Pouze d)	16	9,4
a) + d)	15	8,8
a) + c)	1	0,6
b) + d)	12	7
Celkem odpovědí	171	100,1

Pozn.: Vzhledem k tomu, že v úvodu dotazníku je vágně zadáno, že v případě více možností má být zvýrazněna ta **hlavní** a nikoliv ta **častější z hlediska její frekvence**, není možné interpretovat občasné zvýrazňování možností, které se v dotaznících objevilo.

⁴ Procenta jsou vždy zaokrouhlena na 1 desetinné místo

Interpretace:

Bylo zjištěno, že ve zkoumaném vzorku

- **42,7 % respondentů se dopravuje do školy výhradně veřejnou dopravou + pěšky**
- **31,6 % respondentů se dopravuje do školy výhradně pouze pěšky**
- **0 % respondentů se dopravuje do školy výhradně na kole**
- **9,4 % respondentů se dopravuje do školy výhradně autem**
- **8,8 % respondentů se dopravuje do školy někdy veřejnou dopravou + pěšky a někdy autem**
- **0,6 % respondentů se dopravuje do školy někdy veřejnou dopravou + pěšky a někdy na kole**
- **7 % respondentů se dopravuje do školy někdy pouze pěšky a někdy autem**
- **0 % respondentů se dopravuje do školy někdy na kole a někdy autem**

Q2: Znění otázky: „Jak dlouho ti cesta trvá?“

Znění odpovědi	Počet výskytu	Procenta zastoupení odpovědi
a) do 10 minut	52	30,4
b) 10 až 20 minut	57	33,3
c) 20 až 30 minut	36	21,1
d) 30 až 45 minut	23	13,5
e) více jak 45 minut	2	1,2
neodpověděl	1	0,6
Celkem	171	100,00

Pozn.: Při analýze odpovědí na tuto otázku se objevilo pouze ve třech případech zaškrtnutí dvou možností. Ve všech případech však jedna ze dvou odpovědí byla zvýrazněná. Pro účely analýzy byla brána zvýrazněná odpověď jako jediná za daného respondenta.

Interpretace:

Bylo zjištěno, že ve zkoumaném vzorku

- **30,4 % respondentů trvá cesta do školy do 10 minut.**
- **33,3 % respondentů trvá cesta do školy 10 až 20 minut**

- **21,1 %** respondentů trvá cesta do školy 20 až 30 minut
- **13,5 %** respondentů trvá cesta do školy 30 až 45 minut
- **1,2 %** respondentů trvá cesta do školy více jak 45 minut

Q3: Znění otázky: **Chodíš nebo jezdíš do školy sám nebo s někým? S kým?**

Znění odpovědi	Počet výskytu odpovědi (bez zohlednění kombinací možností)	Procenta zastoupení odpovědi
a) sám	66	31,3
b) s rodiči	23	10,9
c) se sourozenci	33	15,6
d) s kamarády nebo spolužáky	86	40,8
e) s někým jiným. Napiš s kým:	3	1,4
neodpověděl	0	0
Celkem	211	100,00

Pozn.: Při analýze odpovědí na tuto otázku nebyly zkoumány jednotlivé kombinace odpovědí v případě, že respondent uvedl více možností. Byly počítány pouze celkové četnosti výskytu odpovědí.

Interpretace:

Bylo zjištěno, že ve zkoumaném vzorku

- **31,3 %** respondentů někdy chodí nebo jezdí do školy sami.
- **10,9 %** respondentů někdy chodí nebo jezdí do školy s rodiči
- **15,6 %** respondentů někdy chodí nebo jezdí do školy se sourozenci
- **40,8 %** respondentů někdy chodí nebo jezdí do školy s kamarády nebo spolužáky
- **1,4 %** respondentů někdy chodí nebo jezdí do školy s někým jiným

Q4: Znění otázky: Co máš na cestě nejraději? (místa a činnosti, popiš stručně proč)

Vzhledem k tomu, že tato otázka byla položena otevřeně, nebyly předem dané kategorie, které by respondenti volili. Na základě analýzy odpovědí můžeme však některé kategorie stanovit.

- 65 respondentů na tuto otázku buď neodpovědělo, nebo odpovědělo „nevím“, případně „nic“.
- Nejčastěji se opakující odpovědí bylo v různých obměnách povídání či scházení se s kamarády. Tato odpověď se objevila 36krát ze 171 odpovědí (21 procent).
- Dále bychom mohli jako kategorii stanovit zmínění konkrétního místa po cestě (např. parčíky, večerka, Riegrovy sady, les, Masarykovo náměstí, atd.)
- Dále se opakují odpovědi, které oceňují jízdu autobusem či autem hlavně jako možnost si přispat či relaxovat nebo užívat pohodlí
- Objevují se i odpovědi oceňující čerstvý vzduch při chůzi či přírodu po cestě
- Méně často se objevují odpovědi oceňující, že daný respondent bydlí nedaleko školy a tím pádem je krátká cesta a pozdější vstávání (rovněž se někdy objevuje u těch, kteří jezdí autem)

Q5: Znění otázky: Co ti nejvíce vadí? (místa a činnosti, a stručně proč)

Vzhledem k tomu, že tato otázka byla položena otevřeně, nebyly předem dané kategorie, které by respondenti volili. Na základě analýzy odpovědí můžeme však některé kategorie stanovit.

- 49 respondentů na tuto otázku buď neodpovědělo, nebo odpovědělo „nevím“, případně „nic“
- 32 ze 171 respondentů uvedlo, že jim vadí nějaká okolnost týkající se prostředí uvnitř autobusů. Nejčastěji se jednalo o odpovědi typu přeplněný autobus, hluk či pach v autobuse, atd.
- 11 respondentů uvedlo nějaké konkrétní místo, které jim vadí např. hřbitov, nemocnice, nádraží, atd.
- 7 respondentů uvedlo, že jim vadí chodit do školy do kopce
- 11 respondentů uvedlo, že jim vadí auta či velký provoz aut
- 8 respondentů uvedlo, že jim vadí křižovatky, přechody nebo absence přechodů

- Další méně často se opakující odpovědi zahrnují: vstávání, kouření ostatních, chození po tmě, chození pěšky, školu, nepohoda po cestě způsobená počasím a další

Q6: Znění otázky: Chtěl/a by ses do školy dopravovat jinak? A jak?

Vzhledem k tomu, že tato otázka byla položena otevřeně, nebyly předem dané kategorie, které by respondenti volili. Na základě analýzy odpovědí můžeme však některé kategorie stanovit.

- 16 respondentů na tuto otázku buď neodpovědělo, nebo odpovědělo „nevím“, případně „nic“
- 77 respondentů odpovědělo, že se nechtějí dopravovat do školy jinak nebo, že se chtějí dopravovat do školy tak jako doted'. Z toho 36 se dopravuje veřejnou dopravou + pěšky, 29 autobusem a 12 autem.
- 29 respondentů odpovědělo, že by se do školy chtěli dopravovat autem, z toho 22 se dopravuje do školy veřejnou dopravou a pěšky a 7 pouze pěšky
- 8 respondentů odpovědělo, že by se chtěli do školy dopravovat školním autobusem, z toho 6 se do školy dopravují veřejnou dopravou + pěšky a 2 pouze pěšky
- 7 respondentů odpovědělo, že by chtěli jezdit na kole, z toho 3 chodí do školy pouze pěšky a 4 veřejnou dopravou + pěšky
- 6 respondentů odpovědělo, že by chtěli do školy jezdit autobusem, z toho 4 chodí do školy pouze pěšky, 1 veřejnou dopravou + pěšky a 1 autem
- 5 respondentů odpovědělo, že by se chtěli do školy dopravovat pěšky, z toho 4 se do školy dopravují veřejnou dopravou + pěšky a 1 pouze pěšky

Q7: Znění otázky: Jak nejčastěji cestuješ ze školy?

Znění odpovědi	Počet výskytu (bez zohlednění kombinací možností)	
a) veřejnou dopravou + pěšky	99	
b) pouze pěšky	67	
c) na kole	1	

d) autem	27	
Kombinace odpovědí	Počet výskytu (se zohledněním kombinací možností)	Procenta z celkového počtu odpovědí (se zohledněním kombinací možností)
Pouze a)	82	48,0
Pouze b)	59	34,5
Pouze c)	0	0,0
Pouze d)	8	4,7
a) + d)	13 ⁵	7,6
a) + b)	2	1,2
a) + c)	1	0,6
b) + d)	5	2,9
a) + b) + d)	1	0,6
Celkem odpovědí	171	100,0

Q8: Znění otázky: **Jak a s kým obvykle trávíš odpoledne?**

Znění odpovědi	Počet výskytu odpovědi (bez zohlednění kombinací možností)	Procenta zastoupení odpovědi
e) venku s dětmi	55	21,8
f) venku sám	5	2,0
g) doma s kamarády nebo sourozenci	56	22,2
h) doma sám	33	13,1
i) v družině	0	0,0
j) sportuji	78	31,0
k) jinak. Napiš jak:	25	9,9

⁵ Z toho 9 krát zvláště a), což znamená častěji a). 4 x nezvláště ani a) ani d) tedy není možno říci, co je častější

Celkem	252	100,00
---------------	------------	---------------

Pozn.: Při analýze odpovědí na tuto otázku nebyly zkoumány jednotlivé kombinace odpovědí v případě, že respondent uvedl více možností. Byly počítány pouze celkové četnosti výskytu odpovědí.

Interpretace:

Bylo zjištěno, že ve zkoumaném vzorku

- **21,8 % respondentů někdy tráví odpoledne venku s dětmi**
- **2 % respondentů někdy tráví odpoledne venku sami**
- **22,2 % respondentů někdy tráví odpoledne doma s kamarády nebo sourozenci**
- **13,1 % respondentů někdy tráví odpoledne doma sami**
- **0 % respondentů někdy někdy tráví odpoledne v družině**
- **31,3 % respondentů někdy tráví odpoledne sportováním**
- **9,9 % respondentů někdy tráví odpoledne jinak**

Q9: Znění otázky: Jak bys chtěl/a trávit odpoledne po vyučování? Jak by si chtěl/a cestovat?

Vzhledem k tomu, že tato otázka byla položena nejednoznačně, tedy ptá se na dvě různé věci, odpovědi zahrnují velmi širokou a často nerelevantní škálu informací.

Nejčastější odpovědi byly „jako doted“ a „s kamarády“.

Třídění podle druhu dopravy do školy:

a) – veřejnou dopravou + pěšky (80)

(pro účely tohoto třídění byly zvýrazněné odpovědi brány jako nejčastější způsob dopravy, nezvýrazněné nebyly brány v potaz)

Neraději na cestě do školy mám:

24 – povídání s kamarády

5 – pohodlí po cestě, relax

2 – konkrétní místo

31 – neodpovědělo či neví

Nejvíce mi vadí:

24 – přeplněné autobusy

5 – kopce

4 – konkrétní místo

3 – spousta aut, provoz

10 – nic

8 - neodpovědělo

Chtěl/a bych se dopravovat:

16 – autem

4 – školním autobusem

3 – autobusem

31 – stejně jako doted'

3 – na kole

7 – neodpovědělo nebo neví

2 – pěšky

b) – pouze pěšky (59)

Neraději na cestě do školy mám:

9 - povídání s kamarády

0 - pohodlí po cestě, relax

4 - konkrétní místo

21 – neodpovědělo či neví

Nejvíce mi vadí:

5 – konkrétní místo

7 – přechody, křižovatky

4 – kopce

13 - nic

3 – spousta aut, provoz

9 - neodpovědělo

Chtěl/a bych se dopravovat:

7– autem

1 – školním autobusem

3 – autobusem

30 – stejně jako doted'

2 – na kole

5 – neodpovědělo nebo neví

2 – pěšky

d) –autem (19)

Neraději na cestě do školy mám:

1 - povídání s kamarády

3 - pohodlí po cestě, relax

1 - konkrétní místo

8 – neodpovědělo či neví

Nejvíce mi vadí:

2 – konkrétní místo

1 – kopce

2 – spousta aut

1 – nic

4 - neodpověděli

Chtěl/a bych se dopravovat:

2 – autobusem

9 – stejně jako doteď

1 – neodpověděl nebo neví

Příloha č.15 – Příklad vyhodnocení výstupního dotazníku – ZŠ Školní, Chomutov. s.

	Líbily ANO	Důvod/CO?	Nelíbily NE	Důvod/PROČ?		
Vzdělávací aktivity o dopravě se mi	63 86%	Nové informace	23	10 14%	Nebavilo mě to	3
		Záleží mi na dopravě v okolí	1		Chyběl jsem	4
		Učili jsme se zábavně	17		Nevím	3
		Kreslilo se	4			
		Nemuseli jsme se učit	3			
		Byla s námi Policie	8			
		Dobrodružství	3			
		Test Besipu	4			

Vzdělávací aktivity o dopravě se mi	63 86%	Nové informace	23	10 14%	Nebavilo mě to	3
		Záleží mi na dopravě v okolí	1		Chyběl jsem	4
		Učili jsme se zábavně	17		Nevím	3
		Kreslilo se	4			
		Nemuseli jsme se učit	3			
		Byla s námi Policie	8			
		Dobrodružství	3			
		Test Besipu	4			
Naučil/a ses něco nového zajímavého ?	52 71%	Dopravní značky	16	21 29%	Už jsem to znal	5
		Chování v provozu	12		Nic	8
		Uměla jsem jen základy (více odpovědí)	5		Nevím, asi ne	6
		První pomoc	5		Další odpovědi	2
		Jízda na kole	9			
		Další odpovědi	5			
Líbil/a se ti cyklojízda?	57 78%	Jeli jsme společně s policisty	15	16 22%	Nemohl jsem jet, mrzelo mne to	8
		Ráda jezdím na kole	7		Nedohodly jsme se s kámoškama kdo a jak pojede	2
		Policie zastavila dopravu	10		Musela bych vstávat dříve	2
		Nejel jsem bylo to veselé a společenské	8		Jeli jsme, ale nelíbilo	2
		Bylo to něco nového, zábavného			Nejeli a nelíbilo	2
		Nemačkal jsem se v autobuse	3			
		Jsem rád, že jsme mohli pro kamarády jet i z města	5			
		Zajímavý a hezký den	5			
		Jeli s námi rodiče	4			
Chtěl/a by ses dozvědět více informací o dopravě?	32 44%	Ohleduplnost řidičů k chodcům	14	41 56%	Nezajímá mě to	14
		Je to důležité	8		Nebaví mě to	16
		Další odpovědi	10		Vím toho dost	5
				Další odpovědi	6	

Souhlasím s tím, aby moje bakalářská práce byla půjčována ke studijním účelům. Žádám, aby citace byly uváděny způsobem užívaným ve vědeckých pracích a aby se vypůjčovatelé řádně zapsali do přiloženého seznamu.

V Praze dne.....

.....

Podpis

Pořadové číslo	Jméno čtenáře	č. ISIC karty	Bydliště	Datum